

O'zbekistonda etnik va konferensiyalararo munosabatlar O'zbekistonning jahon hamjamiyatidagi o'rni.

Sobirova Gulrux Urakovna

Qarshi tumani 1-son kasb hunar maktabi Tarix fani o'qituvchisi

Annotatsiya: *Ushbu maqolada biz O'zbekistondagi etnik xilma-xillik va konfessiyalararo totuvlikning o'ziga xos dinamikasini, shuningdek, mamlakatning jahon hamjamiyatidagi muhim rolini ko'rib chiqamiz. Bu jihatlarni chuqur o'rganish orqali biz O'zbekistonning rang-baranglik sharoitida birdamlik sari bosib o'tgan ajoyib yo'lini va jahon hamjamiyatining hurmatli a'zosi sifatidagi mavqeini yoritishni maqsad qilganmiz.*

Kalit so'zlar: *etnik va konfessiyalararo munosabatlar, jamiyat, din, madaniyat, e'tiqod, tarix, etnik guruhlar.*

O'zining boy tarixi va madaniy merosi bilan mashhur bo'lgan Markaziy Osiyo davlati bo'lgan O'zbekiston turli jamiyatdagi uyg'un etnik va konfessiyalararo munosabatlarning yorqin namunasi bo'lib kelmoqda. Mamlakatda etnik guruhlar, tillar va dinlarning o'ziga xos uyg'unligi an'ana va qadriyatlarning yorqin ifodalanishiga hissa qo'shib, xilma-xillik o'rtasida birdamlik tuyg'usini uyg'otdi. O'zbekiston etnik guruhlarining vatani bo'lib, aholining asosiy qismini o'zbeklar tashkil qiladi, keyin esa ruslar, tojiklar, qozoqlar va boshqalarning muhim jamoalari turadi. Bu xilma-xillik nishonlanadi va qabul qilinadi, har bir guruh o'z urf-odatlarini, tillarini va amaliyotlarini orqali mamlakatning madaniy boyligiga hissa qo'shadi. Diniy xilma-xillik ham O'zbekistonning o'ziga xos xususiyati hisoblanadi, chunki u erda islom diniga e'tiqod qiladi. Mamlakatning diniy bag'rikenglik va barcha dinlarga hurmatga intilishi musulmonlar, nasroniylar, yahudiylar va boshqa diniy jamoalarning tinch-totuv yashashida yaqqol namoyon bo'lmoqda. Dinlararo muloqot va hamkorlik faol rivojlantirilib, turli diniy guruhlar o'rtasida o'zaro

tushunish va hamjihatlik mustahkamlanmoqda. O'zbekiston hukumati turli aholi o'rtasida ijtimoiy hamjihatlik va birdamlikni mustahkamlashda muhim rol o'ynaydi. Barcha etnik va diniy guruhlarining huquqlarini himoya qilish, barcha fuqarolar uchun teng imkoniyatlarni ta'minlash, madaniy merosni asrashga qaratilgan siyosat yurtimiz tinchligi va barqarorligini ta'minlashda muhim ahamiyat kasb etmoqda. O'zbekiston xalqaro maydonda tinchlik, hamkorlik va o'zaro hamjihatlik tarafdori sifatida jahon hamjamiyatida muhim o'rin tutadi. Mamlakatning Osiyo chorrahasida joylashgan strategik joylashuvi uni mintaqaviy diplomatiya va iqtisodiy taraqqiyotning asosiy ishtirokchisi sifatida belgilab berdi. O'zbekistonning qo'shni davlatlar va global hamkorlar bilan mustahkam aloqalarni mustahkamlashga intilishi uning turli madaniyatlar va sivilizatsiyalar o'rtasidagi ko'priklarni ta'kidlaydi. O'zbekiston turli millat va madaniyatlarga boy mamlakatdir. O'zbekistonda aholining asosiy qismini o'zbeklar tashkil etadi, ammo ular orasida ruslar, tojiklar, qozoqlar, tatarlar va boshqalar ham bor. O'zbekiston hukumati turli xalqlar orasida millatlararo totuvlik va bag'rikenglikni ta'minlashga harakat qilmoqda. O'zbekiston Konstitutsiyasida millatidan qat'i nazar, barcha fuqarolarning teng huquq va erkinliklari kafolatlangan. Hukumat ozchilik guruhlarini huquqlarini himoya qilish va madaniy xilma-xillikni rivojlantirish siyosatini amalga oshirdi. O'zbekiston o'zining ko'p madaniyatli merosini turli etnik guruhlarining an'ana va urf-odatlarini namoyish etuvchi turli madaniy tadbirlar, festivallar va tashabbuslar orqali nishonlaydi. O'zbekiston Markaziy Osiyoda strategik mavqega ega bo'lib, mintaqaviy va global masalalarda muhim rol o'ynaydi. O'zbekistonning barqarorligi va qo'shni davlatlar bilan hamkorligi Markaziy Osiyoda mintaqaviy tinchlik va xavfsizlikka xizmat qiladi. Mamlakat mintaqada barqarorlik va iqtisodiy taraqqiyotni ta'minlashga qaratilgan mintaqaviy tashkilotlar va tashabbuslarda faol ishtirok etmoqda. O'zbekistonning o'sib borayotgan iqtisodiyoti va boy tabiiy resurslari uni xalqaro savdo va investitsiyalar uchun jozibador hamkorga aylantiradi. Mamlakatning Ipak yo'li bo'ylab strategik

joylashuvi iqtisodiy hamkorlik va boshqa mintaqalar bilan aloqa oʻrnatish imkoniyatlarini yaratadi. Oʻzbekiston dunyo mamlakatlari bilan diplomatik munosabatlar oʻrnatadi va Birlashgan Millatlar Tashkiloti, Jahon Savdo Tashkiloti, Shanxay Hamkorlik Tashkiloti kabi xalqaro tashkilotlarda ishtirok etadi. Mamlakatning diplomatik sa'y-harakatlari global sahnada tinchlik, hamkorlik va o'zaro tushunishni rivojlantirishga qaratilgan. Oʻzbekistonning boy madaniy merosi, jumladan, tarixiy shaharlari, arxitekturasi va anʼanalari jahon miqyosidagi obroʻ-eʼtiborini oshiradi hamda butun dunyodan sayyohlar va olimlarni oʻziga jalb qiladi. Mamlakatning madaniy diplomatiya harakatlari uning noyob merosini namoyish etadi va boshqa xalqlar bilan madaniy almashinuvni rivojlantiradi. Umuman olganda, Oʻzbekistonning mintaqaviy barqarorlik, iqtisodiy rivojlanish, diplomatik hamkorlik va madaniy merosga sodiqligi uni jahon hamjamiyatida muhim ishtirokchi sifatida koʻrsatib, global tinchlik, hamkorlik va oʻzaro anglashuvga hissa qoʻshadi.

Xulosa:

Xulosa oʻrnida aytish mumkinki, Oʻzbekistonning etnik va konfessiyalararo uygʻun munosabatlarni mustahkamlashdagi muvaffaqiyati koʻp madaniyatli jamiyatda tinch-totuv yashash va xilma-xillik uchun namuna boʻlib xizmat qilmoqda. Oʻzbekiston oʻzining boy madaniy merosini qamrab olish, bagʻrikenglik va oʻzaro tushunishni targʻib qilish, jahon hamjamiyatiga kirishish orqali murakkab va oʻzaro bogʻlangan dunyoda birdamlik va hamkorlik chirogʻi sifatidagi obroʻ-eʼtiborini himoya qilishda davom etmoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. *Murtazaeva R.X. O'zbekistonda millatlararo munosabatlar va bag'rikenglik. O'quv qo'llanma-T., Universitet, 2007 yil.*

2. Avazov Komil Holliевич, Barqaror jamiyatni shakllantirishning ma'naviy-axloqiy jihatlari *Xalqaro gumanitar fanlar ijtimoiy fanlar va ta'lim jurnali* 2017,4(10):
3. Komil Avazov Zamonaviy jamiyatning ichki va tashqi tahdidlari, xavfsizligi va barqarorligi hamda ularning yaqinligi//Maqola "Rossiya va musulmon dunyosi" byulleteni nashr qilish uchun taqdim etilgan. //Rossiya va musulmon dunyosi. 2017 yil.№3 (297).
4. Xolliевич AK (2017) Tahdidga chidamli jamiyatni shakllantirishning ma'naviy jihatlari. *J Socialomics* 6: 214.doi:10.1472/2167-0358.1000214
5. *Авеста в истории и культуре Центральной Азии*. Душанбе, 2001. - 541 с.